

**Річна діагностувальна робота
з літературного читання
учня 4 – А класу**

Дата _____

Прізвище, ім'я _____

Василь Сухомлинський

Материнське щастя

Гарячого літнього дня вивела Гуска своїх маленьких жовтеньких гусенят на прогулянку. Вона, показувала діткам великий світ. Цей світ був зелений і радісний — перед гусенятами простягнувся величезний луг. Гуска навчала діток скубти молоду травичку. Травичка була солодка, сонечко тепле й ласкаве, моріг м'якенький, світ співав багатьма голосами жучків, метеликів, комах. Гусенята були щасливі.

Вони забули про матір і розійшлися по величезній зеленій луці. Коли на душі мир і спокій, матір часто забувають. Тривожним голосом Гуска почала скликати своїх дітей, але не всі вони слухалися. Раптом насунула чорна хмара, на землю впали перші великі краплі дощу. Гусенята подумали: світ не такий-то вже затишний і добрий, і кожне з них згадало про матір. Кожному із них стала потрібна. Вони підняли маленькі голівки й побігли до неї.

А тим часом з неба посипались великі градинки. Гусенята прибігли до мами, вона підняла крила й сховала своїх дітей. Тому що крила існують насамперед для того, щоб прикривати дітей – про це відомо кожній матері, а потім вже для того, щоб літати. Під крилами було тепло й безпечно, гусенята чули, як нібито звідкись здалеку долинає гуркіт грому, виття вітру й стукіт градинок. Їм навіть стало весело: за материнськими крилами коїться щось страшне, а вони в теплі й затишку. Їм і в голову не приходило, що крило має дві сторони – всередині було тепло й затишно, зовні холодно й небезпечно.

Потім усе втихло. Гусенятам захотілось мерщій на зелений луг, але мати не піднімала крил. Гусенята вимогливо запищали: «Випускай нас, мамо». Так, вони не просили, а вимагали, бо коли дитина відчуває міцну, сильну материнську руку, вона не просить, а вимагає. Тихо підняла мати крила. Гусенята вибігли на траву. Вони побачили, що в матері поранені крила, вирвано багато пір'їн. Мати тяжко дихала. Вона намагалась розправити крила і не могла цього зробити. Але світ навколо був такий радісний, сонечко сяяло так яскраво й лагідно, жучки, бджоли, джмелі співали так гарно, що гусенятам чомусь і на думку не спало поцікавитись: «Мамо, що з тобою?» І коли одне найменше і найслабше гусеня підійшло до мами й запитало: «Чому в тебе поранені крила?». Вона тихо відповіла, ніби соромлячись свого болю: «Все добре, мій синку». Жовтенькі гусенята розбіглися по траві. Мати була щаслива.

Завдання

1. Про яку пору року йдеться у тексті?
А) Весну;
Б) літо;
В) осінь.
2. Куди вивела Гуска своїх маленьких гусенят на прогулянку?
А) На річку;
Б) у гайок;
В) на луку.
3. Як почувалися діти-гусенята?
А) Щасливо;
Б) втомлено;
В) здивовано.
4. Що чули гусенята, сидячи під крилом у матері?
А) Спів пташок;
Б) гуркотіння грому;
В) звук сирени.
5. Знайти і вписати з тексту вислів про те, для чого існують крила.

6. Пояснити значення вислову *і в голову не приходило*.

7. Вписати з тексту речення, у якому розповідається, як почувалася Гуска після грози.

8. Визначити і записати основну думку твору.
